

Alternativ estetikk

MEVIT 4526 / MEST 3526 Alternativ film
IMK, 3. november 2006
Anders Fagerjord

Estetikk

Hva er estetikk? Hva er filmens egenart?

Noen berømte forslag:

- En ny kunstart (nr. 6? 7? 8?)
- Bevegelse, rytme og montasje
- Komposisjon i fire dimensjoner
- Realisme
- Skuelyst: Spektakkel, *voyeur* og eksibisjonisme
- Virkelighetsflukt

Litteratur: Buñuel; Canudo; Eisenstein; Stam; Vertov

Montasje: Kontinuitetsredigering (Continuity editing)

Sammenheng i rom

- 180°-regelen: kameraet må bare være på den ene siden av en akse mellom to personer eller aksene noe beveger seg langs. Dette sikrer:
 - o sammenhengende forhold mellom personer og gjenstander i rommet
 - o sammenhengende bevegelsesretning
 - o sammenfallende blikkretning (*eyeline match*)
- 30°- regelen: Det må minst være 30 graders vinkel mellom to kamerainstillinger for å unngå at motivet hopper synlig mellom to bilder.
- shot/reverse shot
- point-of-view shot
- klipp i bevegelse
- lydbroer

Sammenheng i tid

- Det som skjer en gang fortelles en gang
- Nesten alt fortelles kronologisk
- Viktige scener fortelles i samme tempo som de skjer
- Uviktig handling kuttes ut
- Fortellingen går nesten aldri langsommere enn historien (sakte film)
- Avvik fra kronologien (*anakronier*) er tydelig markert
- Fokus på årsaker og virkninger som driver handlingen

Sammenheng i bilde

- Personer, steder og gjenstander skifter ikke utseende
- Lys og farger holdes konstante fra bilde til bilde
- Grafisk sammenheng mellom to bilder:
 - o bildene ligner hverandre
 - o viktige personer eller gjenstander er likt plassert i bildene

Sammenheng i rytme

- Jevn rytme
- Lengden på klippene følger utsnittet: jo nærrere utsnitt, jo kortere klipp

Konsekvenser av kontinuitetsredigering

- Sammenhengende filmrom
- Usynlig forteller
- ?

Alternativ montasje:

- ekstrem kamerabevegelse
- long take
- redundans,
- sirkulær
- visuelt motivisk
- mosaikk

Fotografi:

- liten fokusdybde
- dypfokus
- Bazin: dypfokus overlegen:
 - o Ligner mer på vanlig sansning
 - o Seeren må analysere bildet mer
 - o Flertydighet

Litteratur: Bazin; Bordwell, Thompson og Staiger; Hansen

Realisme

- Følger naturlig av fotografiet

- *Eller*: i motsetning til bildets plastikk og montasje (Bazin)
- Troverdige
- Sammenhengende univers

Alternative veier til realisme:

- Forenkling
- Visuelle effekter
- Dokumentaristisk stil

Litteratur: Bordwell Bazin; Dogme 95; Wollen

Skuelyst:

- Spektakkel
- voyeur
- eksibisjonisme
- Identifikasjon

Litteratur: Kaplan; Willis

Den synlige fortelleren

- Underliggjøring
- parodi og pastisj: postmoderne film

Litteratur: Stam og Shohat; Williams; Willis; Wollen